

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre... 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre... 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.

A szerkesztőség kéziratok viz- Előfizetések és hirdetések a
 száadására nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

ANARCHIA.

Az egyéves orosz forradalom felszínre hozta végre Oroszországban az anarchiát. Ma kapjuk a hírt, hogy Moszkvában az anarchia jutott uralomra éppen most, amikor a bolsevikiek kormánya oda akar áthurcolkodni. Most tehát jelentkezik a bolsevikiek új ellensége: az anarchia. Az anarchisták kevesellik azt az anarchiát, amit a bolsevikiek létre tudtak hozni s most már megéretnék látni a helyzetet arra, hogy az anarchiát kiáltsák ki kormányformának.

Egy éves az orosz forradalom. Mikor a tavalyi március meghozta az orosz forradalmat, Buchanan angol követ büszkén hirdette, hogy ez az ő forradalma s az ántánt magának tulajdonította Oroszország felszabadítását. Ezzel akarta magához kapcsolni az orosz forradalmat s azt hitte, hogy ezzel irányíthatja a forradalmat. Azonban a kormányozható forradalmat nem találták még ki.

Ugy látszik, a forradalmaknak közös sorsuk van, mint a francia forradalom megmutatta. Ott a girondisták, itt az alkotmányos demokraták, a kadett párt volt a forradalom legelső stációja. Miljukov azonban nem sokára börtönbe került s jött utána a demokratább Kerenszki. Az orosz demokráciának is béke volt a vezérgondolata, de Miljukov is az ántánttal egyetértve háboruban dolgozott és Kerenszki is a békét hirdette, de azért megcsinálta a legutolsó véres offenzívát, melynek sikertelensége megbuktatta s néhány száz millió rubel megvesztegetési pénz hátrahagyásával megszökött s saját házában üldözött vaddá lett.

Azután jött a legdemokratább Trockij, Oroszország szabadsága ekkor teljessé lett, mindenki azt csinálta, amit akart, a demokrácia orgiáit ülte s jaj volt annak, aki jobb, aki kiválóbb volt. Egy zászlós lett a generalisszimusz, egy közkatona lett a vezérkar főnöke s egy matróz Pétervár főparancsnoka.

A forradalom lejtőjén nincs megállás, a demokrácia kénytelenül meghozza a demagogiát, a felséges nép uralma meghozza az anarchiát és az anarchia ismét meghozza a császárságot.

Ezek olyan láncszemek, melyek egymásba kapcsolódnak. A császárság önkényuralma létrehozta az anarchiát

s az anarchia a császárságot. A forradalom az a Kronosz, mely felfalja gyermekeit.

A francia forradalom tehát újra megjelent javított, orosz kiadásban. A francia forradalom első alakja Mirabeau volt, utána jött a megvesztegethető Danton, kinek feje Robespierre parancsára hullt le, aki őt csakhamar követte a gillotin alatt, hogy átadja helyét a közöttük legvérszomjasabb Maratnak. S a szörnyű Maratnak meggyilkolt hulláját a pantheonban temette el a francia nép. Minden forradalom Maratnál végződik, ez a forradalom utja, azután megjelenik Napoleon, a császár.

Carlyle, a francia forradalom nagy történetírója megjegyzi, hogy a forradalom csak még nagyobb nyomort hozott a francia népre.

A nagy ipar, a kereskedelem megszüntette működését, a tőke visszahúzódott s a nyomor óriási lett. Az orosz forradalom is tönkretette már Oroszországot s meghozta az anarchiát. A demokrácia olyan, mint a só. Minden kormányformában meg kell lennie, de a demokráciát uralkodóvá tenni nem lehet.

A város milliókra menő új bevételei.

Juricskay Barna tanácsnok javaslatai.

Nagyvárad város legutóbbi közgyűlésén, mikor a pótdadó felemeléséről tárgyaltak, Juricskay Barna tanácsos tudvalevőleg kijelentette, hogy állásával áll jól érte, hogy cél szerű javaslatokkal fog előállani, amelyek révén pár év múlva abba a helyzetbe jut Nagyvárad városa, hogy leszállíthatja a most felemelt pótdadót.

Ugy látszik, Juricskay Barna egész komolyan be akarja váltani ígéretét. Ujabb és újabb javaslatokat, szabályrendeleteket dolgoz ki s terjeszt elő.

A mázsadij felemelése.

A városi tanács tegnapi ülésén beterjesztette Juricskay Barna tanácsnok a városi mázsálási díjakról szóló szabályrendelet módosító javaslatát, amely szerint az 1896. évben megállapított mázsálási díjakat emelnék, egyelőre a háború tartamára.

A díjemelés, tekintettel a mai árviszonyokra, igen jelentékeny. És pedig:

Kocsin szállított széná és más takarmány 100 kgrammonkénti mázsálás az eddigi 6 fillér helyett 20 fillér; — termény,

gabonaművek, zöldségfélék mázsálási díja 100 kg.-monkint 8 fillér helyett 20 fillér; — sertések mázsálási díja 100 kgr. 6 fillér helyett 1 kor.; — szarvasmarha 200 kgr.-kint 20 fillér helyett 2 kor.; — apróbb állatok, borjú, juh stb. 100 kgrmonkint 6 fillér helyett 50 fillér; — kocsirakományt nem képező áruk után 12 fillér helyett 40 fillér lenne az új mázsálási díj.

A tanács a javaslatot elfogadta, ha a közgyűlés is magáévá teszi, felkerül a kormányhoz jóváhagyás végett.

Ugyancsak előterjesztést tett Juricskay tanácsos a vigalmi adó keretében a moziadó felemelése iránt. A javaslat szerint a moziadó emelése a következő lenne: 1 koronás, vagy ennél olcsóbb jegy után 6 fillér, a 2 koronás jegy után 10 fillér, a 8 koronás jegy után 30 fillér és a 3 koronán felüli jegyek után 50 fillér.

A tanács helyeslőleg fogadta az előterjesztett javaslatot, s a Weiszlovits Gyula indítványával együtt a pénzügyi bizottság legközelebbi ülése elé terjeszti.

A telekérték-adó behozatala.

Kidolgozta és beterjesztette továbbá Juricskay Barna tanácsos a telekértékadó behozatalára vonatkozó szabályrendelet tervezetét, amelynél a telek értékének 1 százalékát fizetnék évenként a tulajdonosok.

A főmérnök kiszámítása szerint ebből évenként 1.200.000 K folyna be a városi pénztárba. A szabályrendelet már az 1919. év január 1-én lépne életbe.

A tervezetet a tanács elvben elfogadta s véleményes javaslattal végett kiadta a városi főügyésznek.

A közlekedési-adó.

Végül még beterjesztette Juricskay Barna tanácsnok a közlekedési adóról készített szabályrendelet-tervezetét, amely szerint Nagyvárad város területén, az állami és helyi érdekű vasutak kivételével minden személy- és teher-szállításra berendezett közlekedési eszköz, valamint a közúti vasúttársaság személyszállítására berendezett városi közúti villamosvasut kocsijának használata adó alá esik.

A közlekedési adó tételei:

a) minden utas, aki a városi közúti villamos vasutat igénybe veszi, minden I. zóna után 2 fillért, II. zóna után 4 fillért és a városi villamos vasuton szállítani engedélyezett podgyász után darabonként 2 fillért köteles fizetni közlekedési adó fejében; a bérletjegy tulajdonosok a bérletjegy árának, a szabadjegy tulajdonosok pedig az azonos utirányú bérletjegy árához viszonyított érték 10 százalékát kötelesek fizetni közlekedési adó fejében;

b) minden személy és teherszállító járómű tulajdonosa minden autó kocsiját

200 koronát, teherautó után 400 koronát, kétfogatu kocsit után 150 koronát, egyfogatu kocsit után 100 koronát, teherszállító kocsit után 100 koronát fizet közlekedési adó fejében.

A tervezet szerint ezen új adónemből évenként több mint 100,000 K bevétele számíthat a város.

A tanács ezen szabályrendeletet is elv-

ben elfogadta s dr. Thury László v. fő-
ügyésznek adta ki véleményes jelentésétél
végétt.

Ha mindezek a javaslatok életbelépnek,
a városnak tényleg nagy összegű új bevéte-
lei lesznek, csak azután a polgárság meg is
bírhja az új óriási terheket. Ezt majd a jövő
mutatja meg.

Az árulás dicsérete.

— Halászat a Corriere della Sera hasábjain. —

Talán emlékeznek még olvasóink Cesare Battisti nevére, ki Itáliába szökött hazájából, Dél-Tirolból. Ellenünk harcolt az olasz fronton, de fogságba esvén, a hadi törvényszék kötéi általi halálra ítélte társával, Fabio Filzivel. Az ítélet mindkettőn 1916 július 12-én hajtott végre. Az olaszok persze megtették a szökevényt és árulót vértanúnak. Egy olasz naptárban, mely 1918-ra szól, július 16-ikánál ezt olvastam bejegyezve: Martirio di Cesara Battisti. A Corriere della Sera érdekes részleteket közöl „a vértanu” emlékének megünnepléséről a manthauseni fogolytáborban, tehát Ausztriában.

„Hogy fogadták a manthauseni fogolytáborban Cesare Battisti és Fabio Filzi triszeszt felakasztásának hírért, kitűnik egy fogolytisztünk 1916 július 16-iki leveléből, melyet az Alba Trentina folyóirat közöl. Egy Cesare Battist századából való tiszt — írja a levél — beszélt el nekem, hogy az osztrákok egy szökevény olasz árulása révén tudták meg Battisti jelenlétét és ezzel az ordítással mentek rohamra: „Hol van Battisti?” A támadó csapatok tiroliak voltak s így jól ismerték Battistit. Csata közben nem láttam őt, mert hirtelen megsebesültem, de később a kötöző helyen találkoztam vele, ahol Franceschini di Roveretoval, egy osztrák kadéttal beszéltem, aki ezelőtt kollégája volt. Battisti visszautasította és Franceschinire hátrította vissza az árulás vádját, kijelentvén, hogy ő mindenekelőtt olasz, aki megígérte és kívánta az Ausztria elleni háborút s eszméjéhez hűven harcotért ment, tehát ő „becsületes ember.” Franceschini válaszként a következő szavakat vetette oda, melyek brutális lelket árultak el: „Menj, menj, várj az akasztófa!” A levél hozzáfűzi, hogy július 16-án délelőtt 10 órakor titokban misét mondtak Manthausenben a két vértanu lelki üdvéért: a tábor összes tisztjei mind megjelentek azon. A fogolytáborban azonkívül himnust is szereztek Battisti dicsőítésére. A többi között ezt olvashatni benne:

Szél szárnyain lebegve, egy trieszti sas a Capitoliumra szállott. Látták az olasz csapatok és a zászlók hulláma üdvözölte Battistit.

Az osztrák-német ujságok — folytatja a Corriere della Sera, éber és gyűlölködő figyelemmel kísérik mindazt, ami az olasz fronton történik. Nem mulasztanak egyetlen alkalmat sem gyűlöletük titoktartására. Most a Pester Lloydon van a sor (ez nekik osztrák-német!), mely Conrad offenzívájának megújulása és a Monte Meletta elfoglalása alkalmából brutális

cikket közöl, mely különösen Olaszországnak és Romániának szól.

A népek sorsának bosszúzó keze — írja a lap — feltartóztatlanul nehezedik Itália és Romániára, a két latin nővérre, melyek méltók akartak lenni egymáshoz az aljas árulás és gyilkos gonoszságban, s melyek most megkapják méltó büntetésüket.” Így folytatja hoszasan, ezen a hangon, újabb hatalmas csapásokkal fenyegetőzve, amelyekkel meg fog telni „a keserű kehely, amelyet még nem ürítettünk ki teljesen.” De különösen azt a részt érdemes idézni, ahol a háboru utáni állapotról beszél. „A Brenta és Piave mellett gyászosan kondulnak meg az olasz hatalom halálharangjai. A kiengesztelődés lovagias szellemével fogunk minden más néphez menni, amellyel békét kötünk, de Romániának és Itáliának nincs joga ilyen bánásmóddhoz. Legyőzött árulókkal lehet békét kötni, de a földreterített banditának nem nyújthatunk kezét.”

Ezek bizony elég kemény sarcok, de érdemele egyebet olyan ország, amely egykor kereste barátságunkat, amely évtizedeken át szövetségesünk volt, amelynek királya a nagy háboru elején telegrammal üdvözölte királyunkat, s biztosított bennünket országa hűségéről, csak azért, hogy a következő évben félreterítve szerződést, hűséget, nekünk támadjon. Árulás árulás marad, akármilyen sacro egoismo jegyében történjék is.

Most, hogy a párisi konferencián az angolok és franciák nem hangsúlyozták eléggé az olasz követeléseket, az olasz sajtó feljajdult. Uno punto in specie deve essere regolato: esso riguarda lo smembramento dell'Austria, che costituiva uno degli accordi essenziiali del patto di Londra. Azaz: Ausztria szétdarabolása a londoni szerződés egyik lényeges pontját képezte. Ezt írja a Stampa jan. 17-iki számában. Lejebb Trento és a tengerpart elszakítására Ausztriától ezt mondja: a mi saját, igazságos és szentséges vágyódásainkat...

De az árulók nemcsak a saját árulásukat dicsőítik, a mesét is. Similis simili gaudet. A csehek árulásáról van szó ugyanazon hasábon. „Pierre de Quirelle és Journal des Débats” hasábjain a cseh-tót hadsereg felállítására vonatkozó francia rendeletet világítva meg, elősorolja, minő forrásokból lehetne

összehozni ezt a hadsereget. Amerikában ugymond másfélmillió cseh-tót lakik, akik elsőrangú szerepet játszottak ott a német kémkedés és sabotage elleni küzdelemben. Oroszországban 350.000 cseh fogoly van; ezek közül került ki az a dandár, amely a Brnssilov-féle tavalyi offenzívában úgy harcolt, hogy „térdre kellett volna borulni előtte.” Olaszországban 22000 fogoly van, akiket a kormány önkényes sorozás útján kész felhasználni. Így aztán a cseh-tót hadsereg harcosainak száma igen jelentékeny lehet. Jelentékeny lesz katonai és erkölcsi értékénél fogva, jelentőségénél fogva, szervezésénél és szabadon önkényt vállalt fegyelménél fogva...

A cseh-tót hadsereg alakulásának híre megelőzte a francia rendeletet, még pedig az ismert cseh folyóiratba La nation tcheque, amely Párisban jelenik meg, s melynek az egykori prágai egyetemi tanár, Benesch Eduárd a szerkesztője. Hivatkozva a többi között Beneschnek itáliai utazására, melyet mint a cseh országok nemzeti bizottságának titkára tett, hogy az olasz kormányval egyes cseh-tót kérdéseket tárgyaljon meg, fölemlíti, hogy e kérdések közé tartozik az olasz hadifoglyok között megindítandó katonai akció.

„Most már elmondhatjuk, — írja — hogy a mi katonai akciónk nem szorítkozik Oroszországra, az Egyesült-Államokra és Franciaországra, de kiterjeszkedik Itáliára is, ahol ezek várják türelmetlenül, hogy kinyilváníthassák érzelmeiket Ausztria-Magyarország és Németország iránt. Benesch meglátogatta a fogolytáborokat és számot adhat a cseh tót katonák egyértelmű vágyódásáról, hogy a nemzeti felszabadítás munkájában részt vehessenek. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy Itália is tökéletesen számot vet a mi politikai és gazdasági erőnkkel, a mi nagy munkánkkal az olaszok évszázados ellenségei ellen s a nagy érdekekkel, melyek e háboruban közösek Itáliában és Csehországban.” A Corriere della Sera 1917 december 24-iki számából.

Nem lehet feladatunk, hogy pálcát törünk a monarchia egy nagymultu és nagy kulturájú népe fölött, de, sajnos, amit a Corriere della Sera-ban és egyéb entente-lapokban olvastunk, az bámulatosan egyezik a mi lapjaink értesüléseivel. Az Alkotmány febr. 3-iki száma például beszámol Benesch egy könyvéről, amely valóságos glorifikációja a cseh katonák árulásának. Benesch pl. nyomtatékosan figyelmezteti az entente-ot, mily nagy része volt a háboru első évében a cseheknek abban, hogy a monarchia hadserege vereséget szenvedett. Büszkén jelöli meg Benesch a 11., 28., 35. és 36-ik ezredeket és megemlíti, hogy mikor az utóbbi át akart menni az ellenséghez, porosz gárda-katonaság és magyar honvédek keresztüzébe került. Számítása szerint 600,000 cseh tót katonából az 1916. év elejéig 350000 adta meg

Szépségápolás

tesen rövid időre. Pattanást, szeplőt, szemölcsöt nyomtalanul eltüntet, vörös orrot szép fehérré, petyhüdt arcot szép üdévé kezelek. Az üdítés és manicür jutányos bérletben. — Kiváló szereimet vidékre is pontos utasítással küldöm.

ÖZV. POLLÁK GERGELYNÉ.

Hajszálakat villannyal végleg kiirtok orvosi-lag elismert szakértelemmel seb és utónym nélkül. Nálam is kapható olyan szer, mely percek alatt eltávolítja a hajszálakat, de természet-

Nagy Sándor-u. 4.

magát az oroszoknak és szerbeknek. Azt se hagyja megemlíteni, hogy ez az árulás tette lehetővé az oroszoknak a Galiciából való kedvező visszavonulást és okozta az osztrák és magyar seregeknek tomasovi vereségét.

E szomorú kép háttéréből egy vigasztaló és fölemelő gondolat domborodik ki: milyen elpusztíthatatlan erkölcsi ereje lehet a kettős monarchia hazafias népének, hogy ez árulások és rettentő túlerő dacára immár negyedik éve diadalmasan állják a szörnyű küzdelmet!

Némethy Gyula dr.

19 repülőgépet lőttek le a nyugati fronton.

Berlin, március 13. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

A tüzéségi harc este sok szakaszon feléledt. A felderítő tevékenység élénk maradt. Nieuporttól keletre egy belga előretörés visszaverése alkalmával egy tisztet és 30 főnyi legénységet elfogtunk. Sonnebeketől keletre és Fromellestől délnyugatra végrehajtott vállalkozásainkból 23 angolt és portugált szállítottunk be.

A Champagneben nyugat-porosz századok erős tüzéségi előkészítés után megrohanták a Prosnestől északkeletre fekvő francia árkokat és az ellenséges művek szétrombolása után 90 fogollyal visszatértek vonalainkba.

Az erős légi felderítő tevékenység heves harcokra vezetett. Tegnap tizenkilenc repülőgépet és két kötött léggömböt lőttünk le. — Báró Richthofen kapitány hatvanegyedik, báró Richthofen hadnagy huszonnyolcadik és huszonkilencedik légi győzelmét aratta.

Keleti harctér.

Német és osztrák-magyar csapatok Odessza előtt állanak.

Macedóniai arcvonal.

Makovánál a Cserna-hajlásban a franciáknak néhány nappal ezelőtt előretöréseink folytán megindított fokozott tűztevékenysége tegnap is tartott.

Az olasz arcvonalon nincs ujság.

Ludenoort, első főszállásmester.

Kurland

Németországhoz csatlakozik.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A kurlandiai azon feliratában, amelyben a kurland hercegi koronát a német császárnak felajánlották, a következők foglaltatnak: Mi kurlandiai a németekkel való legszorosabb kapcsolatban reméljük háborus sebeink gyógyulását. Az orosz anarchia csak megerősít monarchikus érzelmeinkben. A Hohenzollernekkel való perszonális unió a legjobb biztosítékát nyújtja országunk belső békéjének.

Német csapatok Odesszában.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) A M. T. Tudósító jelenti Berlinből: Német csapatok behatoltak Odesszába. A többi harctereken nincs ujság.

Odessza előtt állunk.

Budapest, március 13. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Osztrák-magyar és német csapatok Odessza előtt állanak.

Venetiában két osztrák-magyar harci repülő-osztag légi támadások megtorlása céljából megtámadta a Mestre-től északkeletre levő olasz repülőteret. Négy indulásra kész ellenséges repülő vadász-osztagon rajtaütöttek és háromszáztól-háromszázötven méternyi magasságból bombákat és heves géppuskatűzet zúdítottak rá. Az olasz repülőgépcsarnok összedőlt. Repülőink teljes számmal tértek vissza, miután utközben még Trevisót és a Piave-menti ellenséges árkokat is bombázták.

A tirol arcvonalon Linko főhadnagy légi harcban huszadik ellenfelét győzte le.

A vezérkar főnöke.

Amerika a japán beavatkozás ellen.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) A Petit Parisiennek jelentik Washingtonból: Wilson közvetlen küszöbön álló üzenetében ki fogja jelezni, hogy az Egyesült Államok semmiképp sem csatlakozik Japán szibériai akciójához, mert Amerikától távol áll a hódítás szándéka. Az entente legnagyobb erőfeszítéssel sem tudta elérni, hogy Wilson megváltoztassa üzenetét Japán javára.

Anarchisták Moszkvában.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A Morningpost jelentése szerint Moszkva az anarchisták kezére került, akik ellen a bolsevikiek csapatai megindultak, de kétséges, hogy el tudnak-e jutni Moszkvába, mert a frontról jövő, rablásból élő katonák és a parasztok ellenállnak a bolsevik csapatoknak.

Szibéria új kormánya.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A Daily News jelentése szerint a Szmolny-intézet hírt kapott Irkuckból, hogy Lwow herceg, volt miniszterelnök Pekingben Kerenszki-párti kormányférfiakkal kormányt alakított. Legközelebb Vladivosztokba indul, hogy bevárja a japán segítséget, mely partra száll legközelebb, hogy Szibéria meghódítására utnak induljon. A bolsevikiek a szibériai veszedelmet minden erejükkel elhárítani igyekeznek.

A törökök bevonultak Erzerumba.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Konstantinápolyból hivatalosan jelentik: Csapataink bevonultak Erzerumba és igyekeznek az örmények által okozott tüzet eloltani.

Az ántánt újra tanácskozik.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: Az ántánt legközelebb új konferenciát tart Amerika részvételével, melyen a versaillesi konferencia határozatát fogják revideálni.

Wilson követeli Románia határai visszaállítását.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Genéből jelentik: Wilson új üzenetében megfélel Hertlingnek. Követelni fogja Románia régi határai visszaállítását és Amerika szimpatiaját fejezi ki Románia iránt.

A buvárhajók harca.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Buvárhajóink az északi tengeren 19.500 bruttó tonna tartalmu hajóteret süllyesztettek el.

Wid herceg Románia trónján.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Hírlik, hogy Románia trónjára Wid herceg ül. Ferdinánd román király lemondása esetén Angliába fog költözni.

A Kath. Kör ötödik közművelődési estélye.

Széleskörű érdeklődés nyilvánul a Kath. Kör pénteki közművelődési estélye iránt, melynek műsorát most is nagy gonddal állította össze a rendezőség.

Az estélyen Szilágyi Dózsa, a váradi katolikus mozgalomnak a vezéralakja fog előadást tartani. Őt nem szükséges mint szónokot bemutatni, mert ismeri őt a Kath. Kör közönsége.

A zenei számok is elsőrendű élvezetet ígérnek. Megnyitóra Sági Erzs. zongoraművész fog játszani és hisszük, hogy amint intim zenei körökben nagy sikerrel játszott, úgy most is kivételes élvezetet fog biztosítani hallgatóinak.

Nagy érdeklődéssel várjuk Gödör László baritonszólóját is, aki a magyar dalt nagy szeretettel és hivatottsággal adja elő.

Inczédi Lászlónak egy klasszikus költeménye hivatott előadóra talál dr. Dajka Endréné urasszonyban, aki nemcsak az ének, hanem az előadó-művészetben is otthonos.

Befejezésre egy érdekes hegedűquartettet adnak elő Láposy Erzsébet hegedűtanárnő tanítványai, akik több apró klasszikus zene-művet mutatnak be.

Az estély pénteken, e hó 15-én d. u. 5 órakor kezdődik. Beléptidij nincsen. A részletes műsort holnap közöljük.

Sürgessük a magasabb lakbér-osztályozást.

A munkapárt értekezlete.

A nagyváradai munkapárt tegnap értekezletet tartott dr. Hoványi Géza udv. tanácsos, orsz. képviselő elnöklete alatt, amelyen a mai városi közgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalta s az azokra vonatkozó tanácsi javaslatokat magáévá tette.

Az értekezleten ezenkívül megbeszélést folytattak több fontos, a várost közelről érdeklő kérdés felett.

Dr. Hoványi Géza elnök bejelentette, hogy a kormánytól eljárt a tanítók háborus segélye és családi pótléka tárgyában. A nyert információk szerint a háborus segélyt már kiutalták, de akiknek nagyobb lenne ez a segélyük, mint az állami tanítók segélye, azt nem utalják ki. A tanítók családi pótléka pedig azért késik, mert 80000-nél több ilyen kérvény torlódott össze s azok elbírálása nagyobb időt vesz igénybe.

Javaslat tétetett, hogy a nagyváradai fa- és fémipari szakiskolánál egy mezőgazdasági szak is állíttassék fel.

Rimler Károly polgármester kérte, hogy az ez irányú javaslatot a szakiskola ügyében március 23-ra összehívott értekezlet elé terjesszék be.

Dr. Hoványi Géza elnök bejelentette továbbá, hogy utána járt a miniszteriumban, hogy miként áll Nagyvárad városának a II. lakbér-osztályba helyezésének a kérdése s meggyőződött, hogy nincs fent a miniszteriumban Nagyvárad lakbér-kimutatása s ezért nem vehetik tárgyalás alá a kérdést.

Rimler Károly polgármester kijelenti, hogy őt akként informálták a miniszteriumban, hogy a háboru alatt semmiféle új osztályozással nem foglalkoznak, ellenben hajlandó az állam 33 százalékos lakbér-pótlékot adni. Ebbe azonban Nagyvárad városa nem

nyugodhatik bele, mert pl. a kaszárnyák után fizetendő magasabb bérösszegre is számít.

Dr. Hoványi Géza teljesen osztja ezt, s ennek fent kifejezést is adott, de azért a kimutatást küldjék fel. Ő kész a képviselőházban interpellálni is e tárgyban.

Hegedűs Nándor rámutat, hogy a kormány azzal intézte el kilenc év előtt a kérelmet, hogy a lakbér-osztályozást csak 10 évenként lehet megváltoztatni. Most itt lesz jövőre a 10 év, ha nem sikerül elintézni a dolgot, újabb 10 évre el van t szítva a kérdés kedvező megoldása.

Dr. Hoványi Géza elnök szükségesnek tartja, hogy a legenergiusabb akciót indítsák meg.

Ezzel véget ért az értekezlet.

„A leggarázdább ember“.

Perjéssy László, az ismert nagyváradai bérkocsis hazajött a harcterről, ahol vitéz magatartásával a kisezűst érmet nyerte el s bement az Udvari kávéházba, ahol déltől éjfélig ivott. Nagyon bírja az italt, tud inni, szokott is, de úgy látszik, nem bír magával, mert összetűzött egy huszárszakaszvezetővel, azután a szomszédságában ülő hetvenesekkel, akikhez tányérokat, sörös üvegeket, kávécsészéket és vizespoharakat vagdalt.

A zajra bement a rendőrelőőr s látva a dobálózó Perjéssyt, megkérdezte tőle:

— Mit csinálsz Laci, megbolondultál?

Perjéssy a Lacizásra nekiment az ellenőrnek, birokra kelt vele s együtt estek a földre, majd felugrott, sörös üvegeket kapott a kezébe s kirohant a Szent László-térre, neki a hetveneseknek s vagdosta hozzájuk az üvegeket.

Csak az magyarázza meg vakmerőségét, hogy rettenetes erejű ember s nem fél senkitől.

Hatósági közeg elleni erőszak büntetével vádolta Nesztor József dr. királyi ügyész Perjéssyt, aki tagadta, hogy bántotta volna a rendőrelőőrt. A tanúk azonban beigazolták a vádat.

Szóllóssy Gyula tanácselnök ezután közli, hogy Perjéssy László bérkocsis a fronton megsebesült, egy gránát kiszakította koponyájának jókora darabját, úgy, hogy agyállományának ez a része csupán bőrrel van fedve s egy ütés is halálos lehet. Ismerteti ezután Perjéssy előéletét, amely jellemző egy fegyelmezetlen, mulató bérkocsisra. Harmincszor büntette meg a rendőrség kihágás miatt: sebes hajtás, részegség, hatóság megsértése, ismét sebes hajtás, közcsend elleni kihágás, részegség miatt és ismét előlőről.

Tíz esetben a törvényszéktől kapott büntetést orgazdaság, lopás, csalás miatt s különösen hatóság elleni erőszakért. Mindig a rendőrökkel volt baja, egyiket a színház falához nyomta, másikat meggyomroztta, a harmadikat lefogta, hogy a cimborája megmenekülhessen.

Valósággal réme volt a rendőröknek. Eleinte pénzbüntetéseket kapott, utóbb már hónapokra terjedő fogházat.

Nesztor József dr. ügyész szigorú büntetést kér a vádlottra. A leggarázdább ember áll a bíróság előtt, aki egyfajta bünteteket követ el s mindig részegségével menti magát, holott az előzményekre s a tett után bekövetkezett dolgokra tisztán emlékezik.

Ismeretes alkoholistája és verekedő, akit csak szabadságvesztés büntetésével lehet féken tartani, ami most a háborus zavarok közt szükséges is.

— Akar védelmére valamit mondani? — kérdi az elnök.

— Csak azt, hogy én nem bántottam a rendőrt.

A bíróság 8 havi fogházra ítélte Perjéssyt, aki dacosan mondta:

— Fellebbezek, mert ha 8 hónapot kaptam, meg kellett volna ölni a rendőrt.

Az elnök odafordul Gönczy Károly dr. jegyzőhöz:

— Irja be kérem, hogy miért fellebbez a vádlott, legyen jó ajánló levele a táblához.

Perjéssy kimenet így szólt:

— Elmegeyek én a frontra megint, nem engedem én magamat maceráltatni.

Március 15-iki ünnepélyek.

A premontrei főgimnázium ifjusága március 15-én délelőtt 11 órakor ünnepélyt tart a Kath. Kör Szent László termében a következő műsorral:

1. Petőfi-Resch: Talpra magyar! Éneli az ifjusági vegyeskar.

2. Megnyitó beszéd. Tartja: Bertóthy Gusztáv, VIII. o. t.

3. Huber: Ábránd a „Kunok“ operából. Játsszák: Zádor Gyula VII. o. t. és Schönfeld M. VI. o. t. Zongorán kíséri Weinstock Gy. VIII. o. t.

4. Ünnepi beszéd. Tartja: Szombach G. prem. tanár.

5. a) Mendelsohn: „Duett.“ b) Schubert: „Scherzo.“ c) Háborus dalegyveleg. Előadja az ifjusági zenekar.

6. Ábrányi: Mi a haza? Szavalja Kovács László VII. o. t. és Herskovits I. I. o. t. Melodramatikus zenéjét férfiak betétekkel szerezte Dr. Horváth Ákos. Zongorán kíséri: Weinstock I, VII. o. t.

7. Révfy: a) Táborozva járjuk. b) Édes anyám, nebusuljon. c) Rajta, rajta. Háborus nóták. Vegyeskarra alkalmazta Resch M. éneklí az ifjusági vegyeskar.

Belépti díj nincs.

Érdekesnek ígérkezik az olasz közs. polgári leányiskola március 15-iki ünnepsége, melynek jóvedelmét a hadiárva- és a nagyváradai Áldozatkészség szobrára szánták. A műsorban két időszertű ifjusági színmű szerepel angyalok karával. A tavasz jelenete, az ünnepi beszéd, az énekszámok s egy kicsi kis hadiárva szavalata mind sokat ígérnek és a mi közönségünk bizonyára betölti majd a vármegyeház nagytermét, hogy a nagy buzgósággal készülő ünnepély minél többet jóvedelmezzon a szent célra. (Helyárak 3, 2, 1 K. Kezdeté d. u. 4 órakor.)

Az újvárosi rk. fiúiskola hazafias ünnepélye március 15-én délelőtt 8 órakor lesz. Szavalni fognak: Leölkes László, Kirszt Gábor, Isépy Kálmán, Mányoki Lajos, Krüger Aladár és Szauer György. A III. és IV. osztály növendékei pedig hazafias énekekkel emelik az ünnepély fényét.

A nagyváradai 48-as függetlenségi párt ez évben is megüli március idusát. Március 15-én, pénteken este 8 órakor a Rimanóczy-szálloda külön éttermében hazafias ünnepélyt rendez, amelyre úgy a tagokat, mint a város minden hazafiasan érző polgárát meghívják.

A Kossuth Lajos asztaltársaság az 1848. március 15-ének megünneplése céljából csütörtökön, f. hó 14-én este 8 órakor a Kis Pipa vendéglőben családi összejövetelt rendez.

A szegény gyermekek felruházására alakult Nemzeti Asztaltársaság 1918. évi március hó 14-én, csütörtökön este 8 órakor a Kék Macska vendéglő összes helyiségében alkalmi, hazafias műsorral márciusi ünnepélyt rendez.

Közreműködnek: Szirmai Ferencné, Szűcs Béláné, Vanzura Ferencné, Benedek Jolán, Pásztor Rózi, Weinberger Annuska, Abendschein Miklós és Léderer Lantos Ferenc.

A zenét Varga Stefi zenekara adja.

A SZABADEGYETEM.

A Szabadegyetem tegnapi estéje ismét változatos programot nyújtott. Dr. Lutter János, a kir. kath. jogakadémia tudós tanára folytatta és fejezte be feszült figyelmet s nagy érdeklődést kiváltó előadását az „állampolgári jogok”-ról.

Foglalkozott az állampolgári szabadságjogokkal és a politikai jogokkal. A szabadságjogok között nagy jogösszehasonlító készültséggel érdekes megvilágításban részesült a személyes szabadság, a magánlak, a jévi- és táviratitok sérthetlensége, a munka és foglalkozás választásának szabadsága, a sajtó-, tan-, egyesülési és gyülekezési szabadság, a kérvényezési és panaszjog, a nemzetiségi és a vallásszabadság.

A politikai jogoknál az állampolgár érvényesülését a törvényhozásban, az önkormányzat útján a végrehajtásban s az esküdti intézmény útján a bíraskodásban volt alkalmunk tüzetesen megismerni.

Érdekes megjegyzéseket fűzött előadó az általános választójog problémájához.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után dr. Vermees Béla honvédszázados, hadapródiskolai tanár vezette be a hallgatóságot igen világos, érthető előadói modorban a mai háború legújabb technikai vívmányának, a különleges harceszközöknek titkaiba. Szemléltető előadása során bemutatta a kézigránát, kézibombák, lángvetők szerkezetét, az aknavetők működését a maguk robbanó, gyújtó és mérgező gázokat kilövelő ajándékaival. Működésben is láthattuk az annyi sikert biztosító fényszórót s megismerkedtünk a rettenetes hatású mérgező gázokkal, természetes csak — az ügyes előadásból. Sorra kerültek a különböző elmés szerkezetű védőálarcok is (a német rendszerű álarc, amely még a mérgező levegőből is kiválasztja az életet jelentő oxigént, az auxiliartort és a pneu matogént.)

A sok okulást rejtő előadást a közönség zajosan megtapsolta.

Megnyilt

Haltenberger Vilmos

kefelfestő és vegytisztító gyáranak második számú felvételi üzlete, Szent László-tér, Dell'ortó cég mellett.

Vállal minden szakmájába tartozó munkát, elsőrendű kivitelben, mérsékelt áron.

Német léghajó flotta Anglia felett.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) A M. T. Tudósító jelenti Berlinből: A 12-ről 13-ikára virradó éjszaka egyik tengerészeti léghajó flottánk jó sikerrel megtámadta Humberban és Jork grófságban a katonai telepeket s azokra jó sikerrel bombákat vetett. A léghajók erős katonai ellenállással találkoztak, amelyek a támadást nem tudták feltartóztatni. Az összes hajók sértetlenül tértek vissza.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Egy vagy két léghajó hétfőn este megtámadta a yorkshirei partot. A jelentések szerint néhány bomba a szárazföldre hullt. Veszteségről, vagy bármi kárról nem érkezett jelentés. A támadás még tart.

Az ántánt nem döntött a japán beavatkozásról.

Budapest, március 13. (Saját tudósítónktól.) Tokióból jelenti a Havas-ügynökség: A képviselőházban többen azt kérdezték a kormánytól, vajon kapott-e értesítést a szövetségesektől japán csapatoknak Szibériába való küldésére vonatkozólag? A külügyminiszter a kérdésre tagadólag válaszolt s megjegyezte, hogy az eszmecsere tovább folyik, de közléseket tenni nem időszerű. Egy ellenzéki vezér sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a kormány nem viseltetik elég bizalommal a népképviselők iránt és az oroszországi katona akcióért szállt síkra, de hangoztatta, hogy a legnagyobb elővigyázattal kell eljárnia. A miniszterelnök kijelentette az interpellációkra, hogy csapatoknak Szibériába küldésére döntés nem történt.

..HIREK

* Wekerle a királynál. Budapesti tudósítónk jelenti: Bécsből jelentik: Wekerle fél 1-kor távozott a királyi kihallgatásról s azután a Magyar Házba ment, ahol fogadta Daray Gyula igazságügyi államtitkár látogatását és délután fél 4-kor visszautazott Budapestre. Gróf Esterházy Móric, herceg Windischgrätz Lajos, gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula szintén délelőtt voltak kihallgatáson. Esterházy és Andrássy grófok délután szintén visszautaztak Budapestre.

* A választójogi bizottság ülése. Budapesti tudósítónk jelenti: A választójogi bizottság holnap ülést tart. Szólásra feliratkoztak: Holló Lajos, gróf Károlyi Mihály a javaslat mellett, Vadász Lipót a javaslat ellen. Vázsonyi Vilmos csak pénteken szólal fel.

* Wekerle Bukarestbe utazik. Budapesti tudósítónk jelenti: Bécsből jelentik: A lapok jelentése szerint Wekerle bukaresti útja bizonyossá vált. A miniszterelnök legközelebb elindul a béketárgyalásra.

* A kormánybiztos-helyettes Nagyváradon. Ónody Béla-élelmelési kormánybiztos-helyettes tegnap Nagyváradra érkezett s megjelent Nagyvárad város élelmelési ügyosztályában. Érkezett Lukács Ödön polgármester-helyettesével, majd megtekintette az élelmelési ügyosztályt, annak működését. Kérte az ez évben elhaltak kimutatásának összeállítását, amelynek elkészülte után folytatja vizsgálatát.

* Ugron Erdély kormánybiztosa. Budapesti tudósítónk jelenti: Ugron Gábor volt belügyminisztert a király Erdély kormánybiztosává nevezte ki. Kinevezését a hivatalos lap legközelebbi száma hozza.

* A választói jog kérdésének megoldása. Budapestről jelentik: A 8 Órai Ujság írja: A választói jog kérdésének két megoldása van; a törvényjavaslat módosítása, vagy a Háznak királyi kéziratral felosztása s az új választások kiírása.

* Kitüntetések a vaskorona-rend 3. osztályával. A király a 3. osztályu vaskoronarendet adományozta a hadiékítménnyel Katona György 4. hénvéd gyalogezredbeli tart. hadnagynak és Czuninka Mihály 70. gyalogezredbeli főhadnagynak az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartásuk elismeréséül.

* A Kath. Kör közgyűlése március 24-én lesz. Tegnap tartotta a Kath. Kör választmánya havi rendes ülését; jelen voltak:

Lábán Lajos világi elnök, dr. Karácsonyi János egyházi elnök, dr. Vucskics Gyula, dr. Brém Lőrinc, Frankó Endre, Stark Gyula, dr. Lestyán Endre, dr. Kiss Döme, dr. Imrik Gusztáv, dr. Küger Aladár, Sürger Bertalan, Szilágyi Dózsa, Tóth Imre, Balázsovich Jenő, Oláry Gyula, Kereszty Kornél, Resch Mihály, dr. Schweiger Ede.

A választmányi ülés köszönettel vette tudomásul a világi elnök 50. koronás adományát. Elhatározták, hogy az évi közgyűlést március 24-én d. e. fél 12-kor tartják meg. Dr. Imrik Gusztáv 300 koronával a Kör alapító tagjai sorába lépett; a választmány a Kör agilis titkára részére a Kör iránt tanúsított buzgóságának ezt a fényes tanujelét lelkes éljenzéssel fogadta. A közgyűlésre vonatkozó előkészítő javaslatokat elfogadták.

* Bán Miklós dr. ügyvéd. Bán Miklós dr. királyi törvényszéki jegyző, a jogászfjúság ismert alakja Marosvásárhelyen sikerrel tette le az egységes bírói és ügyvédi vizsgát.

* A kártyaadó életbeléptetése. A vi-galmi adóról szóló szabályrendelet intézkedése szerint a kártyázás után bizonyos adót kell fizetni. Nagyvárad város tanácsa tegnap elhatározta, hogy a kártyázási adót ez évi március 20-án lépteti életbe s azzal Juricskay Barna tanácsost bizta meg.

* **A királyi kihallgatások.** A Magyar Tudósító jelenti: Wekerlét, Andrássyt és Tiszát a király együttes kihallgatáson fogadta. Az audiencia egy és egynegyed óra hosszat tartott s álfalános politikai kérdésekre vonatkozott. Esterházy és Windischgraetz külön kihallgatáson jelentek meg. — Wekerle, Andrássy és Tisza este 9-kor viszszaérkeztek Budapestre.

* **Kongregációi élet.** Az Urnök Mária Kongregációja ma délután fél 5-kor tartja rendes összejövetelét a szokott helyen.

* **Hindenburg a császárnál.** Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség: A császár és a császárné tegnap Berlinbe érkeztek. A császár megérkezése után Hindenburgot fogadta, azután Hertling kancellárt. A császár ezután a vezérkar jelentését hallgatta meg.

* **Hol legyen a honvéd szobor?** A harcúterén hősi elszántsággal küzdő nagyváradi 4. honvédgyalogezred által készített honvéd szobrot Kratochwill Károly ezredparancsnok Nagyvárad városának felajánlotta. A szobrot Sidló Ferenc, a 4. ezredben szolgáló szobrászművész készítette. Nagyvárad város tanácsa tegnap tartott ülésében foglalkozott a szobor helyének kijelölésével. Köszeghy József főmérnök a Schlauch térnek a Rákóczi ut felőli háromszögét ajánlotta a szobor helyéül, Rimler Károly polgármester ellenben legalkalmasabbnak tartaná, ha a honvédhadapródiskola mellett, a színpad bejáratának tengelyében levő területen helyeznék el a szobrot. A kérdést véleményezés végett kiadta a tanács a szépművészeti szakbizottságnak, amely március 22-én délután 4 órakor tartandó ülésén foglalkozik a szobor elhelyezésének kérdésével.

* **Katonai kitüntetés.** Mérő István népfelkelési századosnak és Gellért Jenő 4. honv. gy. ezredbeli főhadnagynak a király a Signum laudis adományozta.

* **Bolo basa ítélete jogerős.** Amsterdamból jelenti a Reuter-ügynökség: Bolo basa és Porcerer felebhezését a legfelső törvényszék elutasította s így Bolo halálos ítélete jogerős.

* **A Mérnökegyet felolvasó ülése.** A Magyar Mérnök és Építész Egylet nagyváradi osztálya március hó 16-án d. u. fél 6 órakor a Kath. Kör nagytermében felolvasó ülést tart. Tárgy: A fa impregnálása. A felolvasás vetített képekkel lesz kísérvé. Előadó: Hagdorn János máv. mérnök.

* **Katonai kitüntetés.** Balassa Béla vezérkari test. ezredest, a cs. és kir. VI. hadtest vezérkari főnökét az ellenséggel szembeni vitéz magatartása és kitűnő szolgálatai elismeréséül Ő felsége a Lipót-rend lovagkeresztjével, a hadiékítménnyel és kardokkal tüntette ki.

* **Szarvasmarhát csak vásárlási igazolvánnyal lehet venni.** Közhírré teszem, hogy a mai naptól kezdődőleg élő szarvasmarhát (beleértve a bivalyt és borjút, juhát és bárányt is) vásárolni csak vásárlási igazolvánnyal szabad. Aki élő szarvasmarhát vagy juhát vásárlási igazolvány nélkül vesz vagy elad, továbbá az, aki ezen állatok vásárlásánál tudva illetéktelenül kiállított vagy szándékosan szabálytalanul kezelt igazolványt használ, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Azon állat tekintetében, amelyre vonatkozólag a kihágást elkövették, a törvény értelmében elkobzásnak van helye. Nagyvárad, 1918 március 13. Rendőrfőkapitány.

* **A mai ifjúsági mozielőadás.** A Kath. Kör és Kath. Népszövetség mai ifjúsági mozielőadása ismét negy közönséget fog vonzani. Az érdekes és változatos műsor a következő:

1. Sascha-Messter háborús bírádó.
2. Dundira vigyázna. (Bobózat.)
3. Szardínia halászat (természet után.)
4. Az utazó. (Bobózat.)
- 5., 6., 7. A család anyala (Dráma.)

Az előadás 6 órakor kezdődik.

* **Adományok.** A Kath. Nővédő Egyesület anyja és csecsemő védelme javára adakoztak: Föliszt Káptalan 900 kor. Grócz Béla 100 kor. Egyesült Bank 50 kor. dr. Konrád Jenő 40 kor. Polgári Takarékpénztár 40 kor., A Kövér Ily alapra N. N. 50 kor. Az adományokért ezután mond hálás köszönetet az elnökség.

* **Névesere.** A pénzügyi központjának keddi értekezletéről közölt referátumban zavaró névesere csuszott be, amennyiben az ingatlan árverésekről nem dr. Lányi József, hanem dr. Rezső Mór értekezett.

* **Halálozás.** Juhász Istvánné szül. Magyar Mariska életének 30-ik, házasságának 9-ik évében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Temetése 15-én d. e. 9 órakor lesz a Hármass-utca 5. számú gyászházból a református szertartás szerint.

* **Hirdetmény.** Ezennel közhírré teszem, hogy f. hó 11-én 1 drb sárgás színű ökröbörjű bitangásban találtatott. Igazolt tulajdonosa rendőrség fsz. 7 sz. alatt 8 nap a att jelentkezék, mert ellenesetben a jószág el fog árvereztetni. Nagyvárad, 1918 március 12. Czeglédy rb. bíró.

* **KALAUZNÖK felvétetnek Nagyvárad városi vasut üzletigazgatóságánál.** Jelentkezés délelőtt 9—10 óra között.

* **Butorozott szép szobát keres kapitány** lehetőleg fürdőszobával 180 koronáig. Ajánlatok a Rimanóczy-szálló portáshoz kéretnek.

* **Tyukszemirtő három nap alatt elmulaszt** tyukszemet, borkeményedést és szemölcsöket. Ara K 1-50. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ruhafesték valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható.** Ara 60 fillér. Viszonteladók árendelményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

* **Istállótrágyát saját igánkkal házaktól** elszállítunk. Telefon 1099.

* **Fényképészeti lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb.** kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Aszódí Kossuth-utcai fő és Rákóczi-ut** Csekoládé Király fiókjába szebbnél-szebb húsvéti tojások, Kugler Gerbeaud bonbonok megérkeztek.

* **Kézimunka nagyipar és raktár!** Gobelin, Kelim, Sudan, selyem, arany és chemilia hímzések legdivatosabb mintákkal. Előrajzolásokat, kézi hímzést, gyöngyözést, montirozást, monogram hímzést szolid olcsó árakban készíthet Czellér Imre Nagyáruházában.

* **Butorozott szobák kiadók Zöldfa-épület** emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

* **Egy ór felvétetik Fekete Sas részvénytársaságnál.**

* **Dusafalva határában fekvő 302 magyar hold kiterjedésű legető** azonnal bérbeadó. Közelebbi felvilágosítás a Polgári Takarékpénztár Részvénytársaságnál Nagyváradon nyerhető.

* **Köhögés, hurut és rekedtség** ellen biztos hatású szer a hurut-szeletke, 1 doboz ára 2 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Keresünk egy vizsgázott fűtőt.** Jelenkezni lehet Moskovits Adolf és Fiai r.-t.-nál.

Azonnali belépésre újsághordónőket Váradoszi, Katonaváros, Újváros és Külvárosra keres a Tiszántúl. Jelentkezők a kiadóhivatalban felvétetnek, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt.

* **Pemete- és hársfamézscukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangüszítő, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszerházában, a városháza mellett.

Varrólányok és tanulóányok

jó fizetéssel felvétetnek

Kesztenbaum Juliska
füzőszalonjában, Rákóczi-ut.

* **Ne dobja ki pénzét új ruháért** mert a kitűnően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszerházában, városháza mellett

APOLLÓ
mozgó-
színház

Csütörtök
Névtelen asszony
dráma 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

IRODALOM

Az Élet szépirodalmi képes hetilapját (szerkeszti: Andor József) március 10-iki száma a következő tartalommal jelenti meg: Magyarságunk. Szén. — Heinrich Federer —y. — A hét bünbánati zsoltár. (Költemény.) Fordította: Sik Sándor. — Tavaszi. (Elbeszélés.) Pokorny Margit. — Beethovennek. (Költemény.) Boros Ferenc. — Ami nélkül nem élhetünk. (Regény.) Harsányi Lajos. — Babuka az élet kapujánál. (Elbeszélés.) Harangi László. — Az átlagember. (Regény.) Irta: Robert Hugh Benson; fordította: Kálmán György. — Kultura. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. — A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15—c. Előfizetési ár félévre 15 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

A „Vasárnapi Ujság” március 10-iki száma páratlan szépségű képeket közöl a Szépművészeti Múzeum rajzkiváltásából, a sassentzi kikötőben lefolyó hadifogoly-cseréről, olasz frontunk érdekességeiről, a przemysli katona-temetőkről, a németek hatti expedíciójában szerzett zsákmányáról, haditengerészetünk új vezéreiről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Berkes Imre novellája, Vértessy Gyula verse, Bennett humoros angol regénye, Jeszenszky Kálmán cikke egy régi magyar zsoltárról. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.)

Színház.

Heti műsor:

Csütörtök: Szultán.

Péntek (március 15-ike alkalmából): Ocskay brigadéros.

Szombat délután: Ripp van Winkle.

A Szigligeti-színház Március idusán. Március idusának idei évfordulója alkalmából a színtársulat Ocskay brigadéros tüzte ki ünnepi előadásra, amely alkalmából Heiczeg Ferenc pompás színműve részben új szereposztással kerül színre. Ebben az új szereposztásban Tisza Ilonát H. Körössy Juci, Dilit, a cigányleányt pedig Hevessy Mariska fogja játszani.

Luxemburg grófja. Azok között a szerzői babérok között, amelyeket Lehár Ferenc egyre izmosodott tehetsége oly dusan aratott, jelentős hely jut a Luxemburg grófjának is, amelyet az illusztris szerző Willner és Bodánszky librettójára írt. A Luxemburg grófja bemutatója idején erre a parádés cimszerepre vágyott minden énekes bonvivant, akiknek körében valósággal specialisták támadtak ennek a szerepnek a kreálására. E napokban a nagyvárad színtársulat operettegyüttese elevenítette fel Lehár Luxemburg grófját, amelynek cimszerepét Békefi Lajos játszotta, aki megjelenésének eleganciájával énekszámainak érzelmes és hatásos interpretálásával méltán mult idők Luxemburg-specialitásai közé számíthatja magát. Angela szerepében elragadó volt Sz. Zsigmondy Anna és nagy hatást keltett Vigh Mancsi pajzán Juliettje is. Tompa Béla vigkedélyű, bohém piktora mindig pompás kabinetlakítás volt és azzá lett a repriz keretében is mint ahogy T. Pogány Janka Sahara grófnéja is állandóan nagy derűtséget kelt. Luxemburg grófja e héten szombaton este kerül színre újból.

Ripp van Winkle. A régi, de mindig üdén és frissen hangzó melódiákkal kedveskedő, kitűnő operette, a Ripp van Winkle tölti be vasárnap délután a műsort. A közönség már sokkal jobban ismeri ezt a pompás operettet, semhogy annak szépségeit bővebben kellene figyelmébe ajánlanunk és ismeri azt a kiváló játékot is, amelyet a cimszerepben Bihari Sándor és kisebb szerepében Sz. Zsigmondy Anna nyújtanak.

A kornevillei harangok. Planquette csodás zenéjű, örökszép operettje, vasárnap este kerül színre a Szigligeti színházban. A pompás, régi operette felújítása a nagyvárad közönség körében igen élénk visszhangra talál, ami abban a mozgalmas jegykeresletben jut kifejezésre, amely a színházi pénztárnál a vasárnapi előadás iránt már most megnyilvánul.

VIGADÓ mozgó- színház	Csütörtök
	A Triton fantasztikus történet 4 felv. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

URÁNIA mozgó- színház	Csütörtök
	Az ördög szerencséje dráma 5 felv. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

A Szultán legközelebbi előadása ma csütörtökön este lesz, amikor már a közönség érdeklődése eleve is zsufolt házat biztosít ennek az előadásnak.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

Esküdtek április első felére.

A királyi törvénszék Mór Pál dr. tábla. bíró elnöklésével tegnap sorsolta ki az esküdteket, akik április első felében teljesítenek szolgálatot. Jegyző volt Gyarmathy Béla dr.

Rendes esküdtek lettek: Lindenfeld Sámuel kereskedő (Kismarja), Helfy László üzletvezető, Szirmay József szabó, Lőrincz Albert mészáros, Rosenfeld László szatócs, Stern Béla kereskedő, Hant Béla asztalos, Mónás Sándor csizmadia, Steuer Jakab háztulajdonos, Sára János szatócs, Lindenbaum Ignác nagytőzsdés, Schwartz Farkas szatócs, Royin László szabó, Czeglédy Jeremiás szatócs, Pántya Péter kereskedő, Manhardt Jenő kereskedő, Leitner Márton kereskedő, Adler Mór szatócs, Biró Sándor földműves (Biharpüspöki), Bereczki Lajos földműves (Nagyszalonta), Biró József ügynök, Béler Gyula fodrász, Bereczky Sándor ács, Berkovics Káin írnok, Biró István földműves (Nagyszalonta), Kovács Dániel háztulajdonos, Pápay Ferenc cserépgyáros (Nagyszalonta), Reich József szikvizgyáros, Petrács János tanító, Biró Márk tanító.

Helyettes esküdtek lettek: Kecskeméthy István vendéglős, Köhn Dávid borkereskedő, Bede Ferenc ács, Adler Benjamin szibáros, Bódi János fa eljáró, Jungreis Ignác likörgyáros, Krausz Kálmán magánzó, Róth Ármán szabó, Urán Mihály cipész, Sztandary Gy. kocsiagyártó.

Főszerkesztő:	Felelős szerkesztő:
Dr. KRÜGER ALADÁR.	Dr. PAPP KÁROLY.
Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.	

Uj nőiszabóság!

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy a Markovits és Weinberger cégtől, hol 4 évig mint főszabász működtem, a cégtől megválva Beöthy Ödön-utca 41. szám alatt egy modern nőiszabóságot létesítettem. Midőn oda fogok hatni, hogy a t. hölgyközönség bizalmát kiérdemeljem, magamat nagybecsű jóindulatukba ajánlva, vagyok

kitűnő tisztelettel
SZABÓ LAJOS
nőiszabó.

ELADÓ

260 holdas birtok
közel Nagyváradhoz, közvetlen a vasuti állomás mellett. Cim a kiadóban.

Betűszedő tanulóknak fiú és
berakó tanulóknak leány
fizetéssel felvétetik
a **Szent László-nyomda**
részv.-társaságnál.

Árjegyzék!

Porcellán mozsár, ütővel	8.-
Majolika gyümölcs állvány	8.-
Majolika tálca fogóval	8.-
Majolika cukortartó díszes	8.-
Majolika gyümölcs készlet	8.-
Víze készlet csiszolt üvegből	8.-
Boros	8.-
Likör	8.-
Söröskészlet színes aranyozással	8.-
Söröskészlet színes	8.-
Vízkeszlet színes	8.-
Liköröskészlet színes	8.-
Befőtteskészlet kristály tálca	8.-
Gyümölcs készlet kristály üvegből	8.-
Majolika fali sőtartó színes	5.-
Majolika vízeskanecso színes	5.-
Kávékosár színes üveggel	5.-
China ezüst cukortartó	5.-
China ezüst gyümölcs állvány	5.-
Majolika virágváza színes	5.-
Majolika virágfázék	5.-
Majolika dísz figura	5.-
Porcellán főzőlábos	5.-
Porcellán főzőfázék	5.-
Teakészlet színes aranyozással	40.-
Kávékészlet színes aranyozással	40.-
Fekete készlet színes aranyozással	30.-
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	120.-
Hidegfelelvágott készlet sz. aranyozással	25.-
Mozdítókészlet színes fin. díszítéssel	30.-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25.-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25.-
Függő	25.-
Teás pohár China ezüst foglalatban	8.-
Teás csésze szin. finom aranyozással	8.-
Kávé	8.-
Köpcösze	8.-
Főzőlábos barna tűzálló füllel	8.-

Nippek, Figurák, Szent Antal
szobrok, Mária szobrok, Szent-
teli víztartók, Konyhaberen-
dezési cikkek, Képek, Keretek,
:: Ablak üvegezés. ::

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLOS TESTVEREK

üveg, porcellán, lámpa, tábláüveg
és dísz műanyag nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Fésűk

tartós, finom anyagból.

Bontó-, sűrű-, still-fésűk,
hajtók, hajcsattok, oldal- és
kontyfésűk, kefék, bőrárak,
pipere és toilette szükségle-
tek legjobb beszerzési helye

Fésű- és diszműáruház
Saspassage 42.

Nebelthau A. utóda Szabó J.
Javítások eszközöltetnek.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében
Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szigligeti-színház mű-
vésznőinek egyedüli fűző
szállítója. — Tisztításo-
kat és átalakításokat
elvállalunk. Fűzők mér-
ték után a legrövidebb
idő alatt elkészítetnek.

**VAS
és rézágyak,**

afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: össze-
hajtós ágyak eredeti
gyári árakon kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon-szám: 558.

Feketegyőrösön

(Tenke mellett) 135
kis hold szántóföld
szabad kézből eladó.

Értekezhetni az

Általános Takarékpénztárnál
Nagyvárad, Bémer-tér.

Kapuczinus-utcán a
legforgalmasabb helyen
egy bérház,

valamint Fürdő-utcán
több családi ház

ELADÓ.

Felvilágosítást ad Dr Imrik Gusztáv
ügyvéd, Sal Ferenc-utca 15. szám.
Telefon 416.

Hadapród- és felsőipariskolába
való felvételre, valamint
gimnázium, reál és polgáristákat

magánvizsgálatra
felelősséggel előkészítik.

Ugyanott egy vagy két tanuló teljes el-
látást nyerhet. Guttman, Magyar-u. 9. sz.

Beraktározás!

Áruk, butorok, termények stb. hosz-
szabb vagy rövidebb időre való be-
raktározására megfelelő helyiségek,
ezeken kívül boros- és szárazpincék,
istállók, kocsiszinek is állanak ren-
delkezésre. A beraktározott árukat
tűz- és betörés ellen biztosítjuk.
Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T.
beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.

TELEFONSZÁM: 14-00.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai
magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle
ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kez-
dődik új ker. tanfolyam

hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

MOCSÁRY SÁNDOR

TELEFON 1404.

ZÖLDFÁ-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezetékszerelő,
bádogos, lakatos, műszerész
..... és bronzműves.

Irógép, gramfon, kerékpár és
National Cassa javító. Elektrotechni-
kai cikkek, 1/2 Wattos Wolfram szálal
Tungsram-égők állandóan raktáron.

Eladó egy malomberendezés,

ugymint malomszíták, hozzá-
való szíjtárcsák, transmissiók
és falitárcsák

Moskovits Adolf és Fiai

R.-T.-nál, Nagyváradon.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

A telep telefonja 614.

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb
árban kaphatók. Telefon rendelésre
izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak.
Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli
berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000
gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kap-
hatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerelő telefonja

55.

Főszerelő telefonja

55.